

In cena domini sermo primus.

Hic fuit dies quod obfcurare debetis: dies pleni pietate et gratia quibus etiam secularium hominum mentes ad penitentiam prouocantur. Tanta siquidem est vis sacramentorum eorum. que diebus istis recoluntur: ut possint ipsa quod lapidea scindere corda: et peccatus omnes licet ferreum emollire sufficiant. Deinde videmus usque hodie ab passionibus christi non modo celestia operari: sed et terram moueri et petras scindi: tam ostensione peccatorum aperiri monimenta. At vero quoniam sic est in spiritualibus cibis sicut et in corporalibus ut in quibusdam statim presentis sit sapor: in aliquibus oporteat laborare: quod manifesta sunt nostro non indigent misterio: quod vero clausa sunt diligenter volumus habere consideratore. Neque enim trahit mater puulo nucem inter gratiam: sed frangit eam: et nucleum prouigilat. Sic et ego vobis fratres carissimi sacramenta quod clausa sunt aperire debueram: sed quoniam minus possum: rogemus ut vobis pariter et mihi mater sapientia frangat nubes istas: nubes inquam quas protulit sacerdos totalis virginitatis quam emisit dominus ex syon. Multa quidem sunt sacramenta: et scrutandis omnibus labora non sufficit. Fortassis etiam aliquod vestrum imbecilles sunt ad tanta simul capiendam. De tribus itaque sacramentis quod sacratis agrua sunt huic tempore dicendum erit quod dominus ipse donauerit. Sacramentum dei factum signum siue sacrum secretum. Multa si quidem fuit propter se tantum: alia vero propter alia designanda: et ipsa dicuntur signa et sunt. Ut enim de usualibus sumamus exemplum: datus anulus absolute propter anulum et nulla est significatio: datus ad inuestitum de hereditate aliquod et signum est: ita ut iam dicere possit qui accipit. Anulus non valet quicquam sed hereditas

est quam queramus. In hoc itaque motu appropinquans passioni domini. de gratia sua inuestire curauit suos: ut inuisibilis gratia signo aliquo visibili prestatetur. Ad hoc instituta sunt omnia sacramenta: ad hoc eucaristie participatio. ad hoc peccatorum ablutio: ad hoc denique ipse baptismus initiu sacramentorum omnium in quo est comparatio similitudini mortis eius: unde et trina immersio tribui quod nunc celebrandum est formam gerit. Sicut enim in exterioribus diuersa sunt signa et ut cepto immoremur exemplo. varie sunt inuestiture secundum eadem de quibus inuestimur: verbi gratia inuestitur canonicus per librum. abbas per baculum. episcopus per baculum et anulum simul: sic inquam in hominibus rebus est: sic et diuisiones gratiarum diuersis sunt tradite sacramentis. Que est gratia unde per baptismum inuestimur: Vtis quod purgatio delictorum. Quis enim potest facere mundum de immundo conceptum semine: nisi qui solus est mundus. et in quem peccatum non cadit deus. Quis quidem gratie sacramentum prius erat circuncisio. ut originalis rubiginis culpe quod manauerat a parentibus primis cultellus eraderet: sed veniente domino qui magnus est torrens suauis et mitis. cuius iugum suauis est et onus leue: optime satis mutatum est. inuestituram rubiginem cum veniente sancti spiritus aqua dilueret. et acerbitas illa cessaret. Sed forte querat aliquis et dicat. Si deletum est in baptismo quod contraximus a parentibus: cur adhuc manet cupiditas fomes et velut incendium quoddam peccati. Neque enim dubium quoniam a primis parentibus in nos transducta sit lex ista peccati. Omnes siquidem in peccatrice voluptate generamur propterea licet multi illicitos quibusdam motus concupiscentiarum et tanquam sentimus bestiales

Dixi vobis sepius nec mente excidere de-
bet: quoniam in casu primi hominis cecidi-
mus omnes. **C**ecidimus autem super acer-
uū lapidū et in luto: vnde non solum in-
nati: sed etiam vulnerati et grauius quas-
sati sumus. **L**auari quidem cito possu-
mus: ad sanandū vero opus est cu-
ratōe multa. **L**auamur igitur in baptis-
mo: quia delest circographū dānatōis
nostre et grā sibi nobis offerē ne iā no-
bis occupiscētia noceat. si tamen assensu
abstineamus: atque ita tanquā sames
inuerati vlcēis remouē: dū tol-
liē dānatō et respōsū mortis quod prius
inde manabat. **S**ed quis poterit tam
efferos motus frangere: quis pruri-
tū vlcēis ferre quāt? **C**ōfidite quia
et in sibi grātia subuenit: et ut secu-
ri sitis sacri dñici corporis et sang-
nis p̄ciosi inuestiturā habetis. **H**uo-
enim illud sacm̄ opatur in nobis: ut
videlicet sensū mumat in mimis: et
in grauioribz pccis tollat omnino cō-
sensū. **S**i quis vrm̄ nō tā sepe mō. non
tā acerbos sentit iracundie motus.
inuidie. luxurie. aut ceterorū hīnōi:
grās agat corpori et sangm̄i dñi quā
virtus sacram̄ti opat̄ in eo: et gau-
deat quod pessimū vlcus accedat ad sa-
nitatē. **S**ed tñ quod agimus: quod in hoc
corpore pccat̄ in hoc tēpe malo non
possumus esse sine pccō. **N**ūquid despe-
rabimur? **A**b sit. **S**i dixerimus ait be-
atus iohānes quia pccm̄ nō habemus
nos ipsos seducimus: et veritas in no-
bis nō est. **S**i autē cōfitemur pccā nra
fidelis deus ē qui remittit nobis pccā
et emūdet nos ab omni iniquitate. **N**ā
ut de remissōe quīdianoꝝ mīme du-
bitemus: habemus eius sacm̄ p̄duz
ablutōnē. **Q**ueris forte vnde sciā quod
sacm̄ sit huius remissōis. maxie cū
ipse dñs p̄miserit petro dicēs. quod es-
go facio tu nescis mō scies aut po-

steā. nihil tñ de sacramēto locutus
est: sed tñ exēplū inquit debi vobis. **E**t
et vos ita faciatis. **V**erū multa ille
habebat dicē: sed tūc potare nō po-
teat. **T**heozq; nec ex toto voluit eos
anxios et suspectos relinque: nec dī-
cē quod tūc nō caperēt. **V**is autē nosse
quod p̄ sacramēto illud est nō p̄ solo exē-
plo factū. **I**llud attende quod perro
dictū ē. **S**i nō lauero te: nō habebis
p̄tē mecū. **A**liqd igitur latet quod ne-
cessariū est ad salutē: quoniam sine eo nec
ipse petrus p̄tē haberet in regno xp̄i
et dei. **V**ide enī si nō expauerit petrus
ad tāte ominatōis terrificū v̄bz: si
nō agnouerit salutare esse mister-
um cū r̄ndit: dñe nō tñ pedes meos
sed manus et caput. **E**t vñ scimus: quod
ad diluēda peccata quā nō sūt ad mō-
tē et a quibz plene cauere nō possumus
aū morteꝝ ablutio ista p̄tineat. **E**t
eo plane. quod offerētī man⁹ et caput
parit̄ ad abluēdū. respōsū est: quod lo-
tus ē nō indiget nisi vt pedes lauet.
Locus ē qui grauiā pccā nō hz. cuius
caput id ē m̄tērio. et man⁹ id ē op̄a-
tō et ouersatō mūda ē: sed pedes qui sūt
aie affectōes dū in sibi puluē gradi-
mur ex toto mūdi esse nō possūt: quoniam
aliqui vānitati. aliqui voluptati aut
curiositati plus quā oportet cedat at-
nim⁹ vel ad horā. **I**n multis enī offē-
dimus omnes. **V**erū tñ nemo ostēnat
aut paruipendat. **I**mpossibile ē enī
cū eis saluari: impossibile ē ea diui-
nisi p̄ xp̄m ih̄esū et a xp̄o. **N**emo inq;
p̄niciosa securitate dormitet: decli-
nās in verba malicie ad excusandas
excusatōes in peccatis: quā vt au-
diuit petrus ab ipso. nisi lauerit ea
xp̄us non haberet partem cum eo.
Nec ideo tamē pro eis necesse est mi-
his eē sollicitos: ignoscet facile imo
et libenē: si tantūmō nos agnoscam⁹

In huiusmodi nāq; q̄ si inueniabilibus et negligētia culpabilis est: et timor immoderatus. **H**inc est q̄ in oratōe quā ip̄e cōstituit cotidie p peccatis illis voluit nos orare. Sicut enī de cōcupiscētia diximus q̄ licet dānationez abstulerit q̄ iuxta ap̄olū nulla dānatō est his q̄ sunt in xp̄o ih̄u: tñ ad hūiliātos nos ip̄am adhuc patitur viuere in nobis. et ḡ uiter affligere nos ut scīamus qd nobis gratia p̄stet et semp ad illi⁹ auxiliū recurramus: sic et de minoribus istis peccatis pia dispēsatione nobiscū agitur. ut nō penitus auferatur s̄ in illis nos erudiat deus: ut cū minima cauere nō possumus certi simus q̄ non n̄ris virib⁹ maiora superemus: sempq; timorati et om̄ino solliciti simus quō eius gratiā non amittamus: quā nobis tā multipliciter necessariā esse scīamus.

Sermo secundus vnte supra.
Panem angelorū māducauit homo. **N**ō lateat vos verens bi lacerantes. s̄erē hāc vobis recitata. verbis succinctā. s̄esūū spiritaliū maiestate adp̄me fore fecūdā. **V**obis autē potissimuz incūbie p̄ ceteris audire qd ap̄ominus: nec solū audire s̄ fidelius reponere: et tāquā amalia mūda ap̄ensius debetis ruminare. **B**eatus ille dauid ap̄l̄etaruz eximius. deo viuētī carissimus in spū ante sedētez in thronis raptus. legerat in quodā p̄mptuario mīsteri orū: q̄ et q̄nta dñs naufraganti mūdo. p̄ vestrū clemēter erat exhibiturus mīsteriū. **Q**ui celestis cōsili⁹ factus interpres. gratulāto concinit **P**anē angelorū manducauit homo **V**ntē ad exp̄mēdaz rei taz fructus ose certitudinē. dilucide signauit p̄

teritū p̄ futuro. **P**anē inquis āge lo māducauit hō. **O** stupēda dei mīseratō. **V**erbū carnē. deus cmerē. fīgulus lutū: vita morticimuz induit. ut iumēta māducazēt panē āgelorū **D**oses iumēta erāt. **H**omo enī cum in honore esset nō intellexit: op̄atus est iumētis in sp̄ietib⁹: et similis factus ē illis. **N**ō ē indignū imo festiūū recolere. in q̄nta sublimitate homo obitus fuerit. **S**z opep̄ciuz ē cōsequēter attēdere q̄ ḡ uiter corruit: minus p̄sando qd ex se vel qd esset ex deo. **P**rimus nāq; parēs noster paradisi accola cōstitut⁹ ē. dñs terre stabilitus ē: cuius sup̄ne ir̄bz designatus ē. domesticus dñi factus est. cuius amore et agnitōe ditatus ē: osors angelorū. fī et coheres celestīū virtutū. **N**ihil p̄fus indigētie. nihil sentiēs molestie. cui erāt in p̄mptu q̄ postulabat: nō dico necessitas s̄ etiā pia volūtas. cū nihil esset in aīa qd offenderet: nihil in carne qd pūderet. **D**ic honor et h̄ erat dignitas hoīs: p̄sperare et florere in p̄missis. **E**t h̄c ex deo. **S**ed positus in honore qd ex se foret nō intellexit: limus videlz. puluis. foliū aridū. stipula sicca. lutea et fragilis testā. pel lis morticina: s̄ intumuit et plane desipuit. honoris fastigio delectatus **E**t cōtinuo in se exptus qd tāto p̄tpe hō de filiis captiuitatis et pruz dēter adūtēz veraciter p̄tulit dicēs. **Q**ui se putat aliqd esse cū nihil sit: ip̄e se seducit. **V**e misero: q̄ non fuit q̄ iā tūc diceret ei. **Q**uid sup̄bis terra et cinis. **R**epentina igiē ouerfione seipm̄ inuenit hō ap̄ter infirmitatē iacētē in stabulo. **S**tabulum qd ē. mūd⁹ ē. **E**t ap̄ter pecorinaz similitudinē indigēs erat feno. **E**a ap̄ter cibus celestis mutauit se in

pabulū pecoris. hoīe mutato in pec⁹
Panis enī angelorū fact⁹ ē fenū:
unic⁹ p̄ris. filiū hōis. Verbū q̄ppe
caro factū ē. Et iuxta ap̄lētā om̄s
ms caro fenū. Comedūt igitur āge
li v̄bū de deo natū: comedūt hoīes
verbū fenū factū. **P**ane suo viuunt
āgeli in celis ⁊ beati sūt: feno suo vi
uūt hoīes in terris et sancti sūt. **I**fe
nū quippe istud de pratorigmalis
vteri collectū. factū ē refectō iumē
torū. Verbū enī ut fenū fieret. latu
it in virgine: sol in fitere: artifex in
ope. **N**oc aut liberalioris excellētie
do nū contulit nobis p̄mo in loco sa
cro sancta verbi p̄ris incarnatio: et
vos secundario de die in diem nobis
exhibēdo ministratis ex collate po
testatis officio. **O** p̄clara: o reuerēs
da potestas v̄ra. **C**erte nō est pote
stas post deū. sic potestas v̄ra. **F**or
sitan scire vultis. et audire delectat
aptius. q̄ nā sit ista tanta potestas:
cui nihil in celo vel in terra valeat
cōpari. **A**d qd̄ ego. **C**ōsecrare v̄de
licet corpus et sāguine dñi. **S**up po
testate v̄ra. sup tā insigni spectā
culo. sup tā solēmi dignitatis v̄re p̄
uilegio. stupet celū. mirat̄ terra: cō
tremiscit hō: reueret̄ plurimū ange
lica celsitudo. **S**ed vñ hoc nobis p̄n
fime ih̄u. ut nos vermiculi reptātes
sup faciē terre. nos inquā q̄ puluis
et cinis sumus. te p̄sētē habere me
reamur p̄ manib⁹: p̄ oculis: q̄ totus
et integer sedes ad dexterā patris.
Qui etiā vñus hore momēto ab or
tu solis vsq̄ ad occasū. ab aquilone
vsq̄ ad austrū. presto es omib⁹ vñ⁹
in multis: idēz in diuersis locis. **V**ñ
hoc inq̄. **C**erte non ex debito vel ex
merito n̄ro: s̄ ex volūtate tua ⁊ dul
cedine tue bñplacito. **P**arasti enī
in dulcedine tua paupi deus. **P**aup

est genus hūanū: cui bonū istud ce
litus indultū est. **N**oc est vere indul
gētia celestis: hoc ē vere cumulata
gr̄a: hoc ē vere sup̄excellēs gloria.
sacerdotē deū suū tenere et alijs dā
do porrigere. **O** nouā ⁊ diuinā pote
statē: cuius ministerio panis ange
lorū et vite. mortalib⁹ cotidie p̄para
tur. **P**anis iste p̄ excellētā dicit̄ eu
charistia: id ē bona gratia. **I**n hoc
enī sacramēto nō solū q̄libet gr̄a. s̄
ille a quo ē om̄is gratia sumit̄. **C**ri
stus enī p̄ salute mūdi semel factus
hostia salutaris. rei recōiliatō gr̄a
lis. om̄ib⁹ sacramētis tā p̄cedenti.
bus q̄ subsequētib⁹ virtutē debet
efficaciā: ut tāta ⁊ tali hostia sacrifici
carētur om̄es liberādi p̄ illā. **V**ñ le
git̄ qz agnus occisus ē ab initio se
culi. **D**ñs videt̄ q̄ fuerūt ab initio
ita ut p̄ hoc q̄ dicit̄ ab initio deter
minēs nō tēpus occisionis. s̄ salutē
Prius enī mors eius p̄fuit. q̄ fuit.
Prius p̄missio: at deinde exhibitio.
Ab initio ergo seculi occisus ē. **B**e
nignissime ih̄u. nobilissime sponse
tue totaliciū indulxisti: ut vel sic te
neret colūba tua. dulcissimū memo
riale dilecti sui. **C**ristus enī p̄bie q̄
patereē discipulis suis huius sacra
mēti formā p̄scripsit: efficaciā exhi
buit: id ē fieri p̄cepit. **F**orme p̄scri
ptio in pane ⁊ in vino. **N**otate ordi
nē. **C**ū adhuc cenareē a cena surrex
it. discipulorū pedes dñs vñuslorū
lauit. dehinc ad mēsa regressus. or
diat sacrificiū corporis ⁊ sāguinis sui:
seorsū panē seorsū tradēs et vñus.
De pane ita dicens. **A**ccipite et co
medite: hoc ē corpus meū. **D**e vino
etiā sic. **B**ibite ex hoc om̄es. **H**ic est
sāguis meus. q̄ p̄ multis effūdet̄ in
remissionē peccorū. **E**ffūdet̄ dicit̄ ē
qz passim ⁊ vñiter: quēvitiq̄ p̄cūture

reptū. Fossio manuū et pedū cū clā
uis. lateris aptio cū lancea milita-
ri fortius expmētē. ad mobū torrē-
tis fuderūt et extrinsecus. Eratq; il-
le sāguis p̄ciosior rariozq; balsamo.
p̄ quē sordū nr̄az facta ē mūdātō
Nota xp̄s i cena illa munerāz mu-
nus. cibās et cibū. cōuiuat et cōuiuiū.
offerēs et oblatio. Audistis formaz
sacramēti. audite efficacā et omni-
mionē corpis et sāguinis dñi. Et nos
ihsu xp̄o et ihsu xp̄us nobis. in vni-
tate feterat menarrabili: sicut ip̄e
dicit. Qui māducat carnē meā et bi-
bit meū sāguinē. in me manet et
ego in eo. De bonis et digne fumen-
tibz hoc sc̄iendū ē: nō de flagitiis
et pessimis. Sane in mensa vna in ce-
na dñi te vno pane cōsecrato pet̄s
et iudas accepit: bonus inuitā: pessi-
mus in penā. Bonus in bñficiū: pessi-
mus in testimoniū. Bonus in salutē:
pessimus in mortē. **N**ō totū sc̄q; ad
huc in eccl̄ia cōpletur in sacramēto
altaris. bonis qdē in bonū fumentibz:
canibz vero zimmūdis nō sic. Canes
sūt q̄ irreuerēter accedūt: et ideo iu-
dicati abscedūt. Qui enī sc̄q; carnē
viuūt et post carnalia euagātur. ca-
thenavicioz opediti. cū iudap̄dito
re venenū accipiūt. sp̄ualis suspēdi-
laqueū incurrūt: ḡuissime dānand-
rū multibz reatu. tū p̄ sacramēti
otēptu qd̄ reuera accipiūt s̄ essens-
tia nō salubri efficacā. **A**n non di-
scernet inter glebas: q̄ discernit et
inter stellas. **E**xaminabit certe ar-
gētū: q̄ ip̄m q̄ aurū p̄bauit et re-
p̄bauit. **E**cce audistis fructū et utili-
tatē bonoz: audistis etiā et expau-
tis ut credo ad p̄dōnē maloz: au-
dite mōz obstupescētes admiramī
Nulli āgeloz. nullis sp̄ritibz sup̄mis.
s̄ hominibz. nec tñ omibz sed ordini

v̄ro tñ mābatū esse tāti celebratio-
nē in altari: qd̄ xp̄us fecit manibus
suis in cena paschali. **E**xpositis igi-
tur forma et efficacā sacramēti. re-
stat ad dicēdū quibz in v̄bis māda-
uerit xp̄us illud celebrādum. **H**oc
facite ait in meā cōmemoratiōez.
O verba nimis affectuosa. **O** verba
pūgitiua et penetratiua. sc̄q; ad aīaz
Hoc facite inquit in meā cōmemo-
ratiōez. **P**ropheta etiā dicit. Memo-
riā abūdātie suauitatis tue eructa-
būt. **O** fūme pia et vere suavis memo-
ria: annūciare mortē dñi donec veni-
at. **M**ors xp̄i opus sine exēplo. bñi-
litas sine mō: bonū sine p̄cio: et gr̄a
sine merito. **H**anc p̄pter nos subire
voluit: q̄ p̄cā nr̄a sup̄ lignū sustinu-
it in cruce sua sc̄q; penaz peccatoz:
cuius liuore sanati sumus. **Q**uid fa-
cis hō indigne. **Q**uid facis homo in-
grates. **A**dora deuotius et recale fre-
quētius. sacramēto altaris salutem
mūdi p̄ te passaz: vitā p̄ te mortuā:
fortitudinē infirmatā. **S**i mēbrū xp̄i
es: opatere capiti tuo. **S**i fr̄ xp̄i es:
omorere fr̄i tuo. **P**lange. dole. cum
gemitu et lacrimis. sup̄ mortē p̄cio-
sā vnigeniti dei p̄ris. **A**lioqn si non
toles. si nō plāgis. si nō opateris de-
liras. degeneras. beluā sapias. litar-
giā pateris: hoīem difficeris. **C**ete-
rūv̄t āplius mouearis imovt magis
incalescas i amorē tui redēptoris.
voluit xp̄us ut iugiter colere s̄ p̄ mi-
steriū: qd̄ semel offerebat in p̄ciuz.
Et illa p̄xennis victima viueret in
memoria: et p̄ns esset sēp in gratia
Nō et ita est. **L**icet enī retrudescat
p̄cā in mltis. ḡnalitas tñ origina-
lis culpe ita p̄sus ablata est: leuia
than verme venenato in virtute ful-
gurantis haste mortis ih̄esu cr̄isti
trāsfixo. ut ad expiatiōem eozū qui

quotidie admittuntur. xpm tenuo nō
oporteat crucifigi: imo sit omniū suf-
ficiēs medicina. si p fidēz imitatōz
p̄terite mortis habeatur memoria.
Criste ihu mortis tue memoria. tā
q̄ opus pigmetarij: q̄si thus rebo-
les in diebus estatis q̄si regio aro-
matū quā purgat estus solis: et q̄si
flores rosarum in dieb; verni: et q̄si
lilia q̄ sūt in trāfitu aque. **G**ratula
re spōsa: gaude incōparabiliter: p̄-
fidētē habes et rectorē spōsuz in p̄n-
tis exili; militia. **D**ignus habes: ar-
rā tenes: q̄b; feliciter spōsō vniaris
in patria. **G**loriosa et amabilis spō-
sa in terra spōsuz habes in sacramē-
to: in celis habitura es sine velamē-
to. **E**t hic et ibi veritas: s; hic pallia-
ta: ibi maifesta. **D**ic utiq; spōsuz ha-
bet ecclia suo ordine: nōdū ip̄a si pu-
ritatis maiestate vel emittatis. **D**ic
reuera q̄si dulce pludiūz iocūda de-
spōsatio: ibi nuptiale diuinū et beata
fiet cōiūctio cū de fide ad speciē. de
mēse ad mēse. de sabbato ad sabba-
tū. de calore panū ad eternalis con-
uiuij calorē trāsimus. **V**n̄ suspirat
spōsa et dicit cū moyse. **O**stēde mihi
teipm. **N**ec immerito. **T**pe enī ihs
q̄ dulcis ē in voce. dulcis i facie dul-
cis in noie. dulcis in opere: dulcior
apparebit in deitatis visione. **V**ere
dulcis in voce: de cuius ore lac et mel
p̄cebit. **D**iffusa ē enī grā in labijs
eius. **V**ere dulcis in facie: speciosus
enī ē nō solū p filijs hoīm: s; etiā p
milib; āgelorū. **V**ere dulcis ē in no-
mine. **D**ulce enī nomēz suaue ihs:
cōsecratū ab eterno. nūciatū ab an-
gelo: p̄phetatū salomonis oraculo q̄
ait. **O**leū effusū nomē tuū. **N**ō autē
aliud nomē ē: in q̄ saluari oporteat.
Tpe enī salus ē: q̄ saluū faciet popu-
lū suū a peccatis eoz. **D**ulcis i ope

re: in celebratis miraculis. in pecca-
torib; cōsulis: in sacramēto p̄cioso
mortis qd hūane blāditur infirmi-
tati. **I**n hoc enī caritas p̄fulsit: pie-
tas magis emicuit: grā plus radia-
uit. **C**eterū longe dulcior erit in dei
tatis visione: qm manifestabit seip̄z
residēs sup soliū p̄ omib; excelsum.
Tūc satiabit desiderij nrm. **N**ō p̄-
phetā desiderās aiebat. **T**ibi dicit
cor meū exq̄sivit te facies mea: faci-
em tuā dñe requirā. **Q**uid enī mihi
ē in celo: et a te qd volui sup terrā:
Et alibi. **A**dimplebis me leticia cū
vultu tuo. **V**nde p̄ciosior dicit facies
ei visio. q̄ speculi frequēs imagina-
tio. **N**ō enī parī omīno iocunditate
sumitur cortex sacramētūz medulla
frumētū. **F**ides et species. memoria
et p̄ntia: eternitas et tēpus seculi:
vultus imago dei et forma sui. **D**ic
autē ābulamus p fidē neqdū p specie
Interim deliciari et gaudere debem⁹
in sacramēto altaris: in cui⁹ ofestioe
v̄l ofestōe fidel̄ mister inuēit seip̄z i
medio p̄ris et filij et spūs sancti: altā-
tibi etiā ex omī latere supnis ordinib;
bus. **S**acramētū p̄nobile misterium
sup excellētis glorie affectat⁹ rōq̄
rit plurimū festiua celebratē tam
illustriū p̄sonaz. **Q**uicqd de ascen-
su sacerdotis in illa hora seu p̄fectu
cogitari p̄t vel dici: longe infra di-
gnitatē veritatis ē. **I**bi deliciatus
aimus boni sacerdotis seipso altior
effect⁹. conat⁹. festinat. ascēdit: cre-
scit desiderij: et q̄nto magis sursum
tollit tātō āplius extenuat⁹ ita ista
omnē terrene occupatōis nebulaz
evaporās totus spūalis. hoiez in bo-
mie exurit⁹ in abscondito faciei dñi
gloriaē. **N**ec enī ab intuitu p̄piciat⁹
torij in scā scōz. mēs pia thurificat⁹
et deuotō sacrificiās p̄hibet: s; rari

fuit quos ad pfunditatis huius car-
bines puritas admittat: q̄s ad huius-
lufmōi culmē sanctitatis integritas
rapiēdo fustollat. **V**idet itaq; minia-
ster scūs et scēt dēi spūaliter q̄ p̄-
est oīm p creatōz suū specialius pa-
trē esse p dignatōez: q̄ ip̄e p̄ ē om-
niū pupilloz p grām q̄b̄ videlicet
mortuus ē p̄ neq; id est mūbus: et
mortua ē mater pessima id ē carnal-
occupiscētia. **B**ūs q̄ dicere audet. q̄
dicē p̄t. p̄ me? et mī mea d̄reliq̄rūt
me: būs aut affūp̄it me. **V**idet q̄s et
sentit filiū dēi frēm suū amātissimū
esse q̄ puulus p nobis factus f̄ re-
uera ē puuloz. i. hūilium. **N**arrato
h̄q̄t nom̄ tuū frīb̄us meis: in medio
eccl̄ie laudabo te. **V**idet et scēt spūm
sc̄m a p̄e filio p̄cedētē. domesticū
fibi eē fautorē et d̄fēsorē suū: q̄ ip̄e
solator ē vere penitētū: aduocat⁹
in se sperātū. **V**idet iterū et sentit āz-
gelicos spūs p̄fectib̄ suis applau-
dētēs: et ut oculis ip̄oz ascribi me-
reā arbētius imbianes. **I**sta eccl̄ia
p̄mptuariū quidē ē eoz q̄ in celis
sc̄ripti sūt. **H**uic eccl̄ie illa q̄ suspen-
sis organis ad dēū suspirat adhuc
sup flumina babilonis originali os-
gnatōe oīūgīē: et naturali affimi-
tate morib̄us et votis vniētur. **A**b eo
v̄tiq; ministro q̄ huiusmodi ē vitul⁹
sagmatus integer ac p̄fect⁹. agn⁹
amniculus. plenus et immaculat⁹: cū
oīm suauitate dulcissimo sapore. ḡ-
tissima iocūditate p̄cipiē. et sūptus
nō cōsumitur. **C**ibus enī vite ē: qui
de celo d̄scēdit. **N**otesne estimāē q̄s
leuel quātū ē h̄s sanctū scōz et sacra-
mētum sacramētoz: amor amor. •
dulceto oīm dulcedinū. **D**ec sūt ves-
te festa paschal̄ia: dec sūt gaudia
et ferculavitalia iustoꝝ: h̄s sūt spūa-
les delicie iustoꝝ et s̄ctoꝝ. **D**ic bi-

būtur in loco v̄teri torrētes lactis:
flumina mellis: liquores balsami cele-
stis. **D**ic efficiē vno cara. spōsa euz
spōso: scā aīa cū xp̄o. **E**xpiētia horū
et similiū spūs et vita ē: nec animalia
hō horum sensu fruitur vel accessu.
Amici spōsi id ē boni ep̄i. boni abba-
tes. et ceteri timorati et religiosi vi-
ri gustauerūt et plenissime sunt exp-
ti q̄d nos dicimus. **D**eoq; ad mēsaꝝ
altaris frequētius accedūt: oīm tē-
pore cādida faciētes vestimēta sua.
Id ē cor pa put possūt meli⁹: v̄tpote
dēū suū manu et ore cōrrectaturū et
colloquētē sibi ip̄is auditurū. **I**bi
enī celebraē familiare colloquiū in-
ter dēū et moisen amicū suū: id ē bo-
nū et fidelē ministrū. **C**eterū p̄mo il-
le nō ē sonāz penetrās: nō loquax
q̄ efficac: nō obstrepēs aurib̄ blā-
diēs affectibus. **S**ermo ille nō popu-
laris: q̄ angularis et p̄uatus. **N**ō so-
nat in foro: nō audiet in publico: se-
cretū v̄siliū secretū q̄rit amicū. **A**us-
diuit p̄culdubio gaudiū dabit et le-
ticiā: si sobria cordis aure p̄cipitur.
Audi inquit dom̄s israel et tace. **R**espōdit
fidelis amicus et fidelis f-
uus ple familiaritatis ausu: non tū
vocali plausu q̄ suauī plāctu: dicēs
cū samuele. **L**oquere d̄ne: q̄ audit
suus tuus. **E**t cū p̄pheta. **A**udiā q̄d
loquā in me d̄ns deus. **C**erte ibi lo-
quē xp̄s cū ministro suo. **P**ensa in-
q̄t iugiter. repone fideliter: aplectā
suauiter. q̄d vides quod agis: q̄d te-
nes. aplectere inq̄ pie recordatōis
affectu. et pie imitatōis effectū: sc̄i-
ens qm̄ talia oportet te preparare
Apparatus mēse istius nō hominis
est q̄ fides: nō factioz q̄ ministerij:
nō tēporalis alimēti sed eterni. **Q**ui
sū auctor muneris ip̄e sū testis veris-
tatis. **A**ltare cui assistis quā p te
ll in

sustinui representat crucē: et calix se-
pulchrū in quo mortuus quieui. Pa-
tena lapidē suppositum: corpale su-
dariū: substratoria corporalis in teas-
mina quibus inuolutus fui. **H**ostia quā
vides: iā nō ē panis s; caro mea q̄ pe-
pendit in cruce p̄ mūdi vita. **S**ane
mutatio ista bñdictōis opus ē: nō
originis. Virtus hoc facit nō vsus:
effectus ē potētie nō vsus nature: di-
gnatio ē nō oratio. **M**isericordia ē:
nō miseria. **N**ō cōmune s; solū diuini-
tati est: nō hūanū. **P**ietatis sacramē-
tū: nō deitatis detrimētū. **H**ic patet
ph̄sicale nutrimentū. **C**ibus iste non
ē ventris: s; mētis. **N**ō est enī datus
ad ruinas huius vite q̄ vapor ē ad
modicū parēs: s; ad eternā vitā aie
cōferendā. **I**ste ē panis āgelorū qui
nescit putrescere: nō vadit in seces-
sū: s; tēdit in excelsū. **I**lluc reducit
hoiem: vnde traxit imaginē. **C**aro
aut mea vere ē cibus. **S**imiliter liquor
iste quē vides: iā nō ē vinū s; sāguis
meus quē p̄ te fudi in p̄ciū tibi reser-
uās in altari poculū: in pegrinatio-
ne tua p̄hibiū: in exitu de egipto cō-
ductū: in celo viaticum. **E**go totus
carnis p̄ salute tua portatus suz ad
torcular crucis: inde eliq̄tū est mu-
stū tue redēptiōis. **S**āguis aut meus
vere ē potus. **M**ira sūt fr̄es q̄ de sa-
crāmēto isto dicunt. **F**ides ē neces-
saria: sciētia ratōis sup̄uacua. **S**ciē-
tia ratōis intellectu colligit: fides
sola auctoritate inducit. **A**ugustinus
cōtra felicianū. **H**oc fides cre-
dat. intelligēcia non requirat: ne ā
nō inuētū putet incredibile: aut re-
ptū non credat singulare. **H**ec sunt
fr̄es q̄ fidē necessario exigūt: ratōz
om̄ino nō admittūt. **E**xpectūt sim-
pliciter: arguūt impiūm di-
scussorē. **E**t ideo credi oportet sim-

pliciter: quod inuestigari nō potest
utiliter. **H**ic ē ille torres. quē trā sua
dare nō potuit ihus. **N**olite itaq; no-
lite querē quō fiat: nolite dubitare
utrū fiat. **N**olite irreuerēter accede-
re: ne vobis ad mortē fiat. **D**eus enī
ē. et quāq; panis misteria habeat:
mutat tñ in carnē. **D**eus ē hō est: q̄
testat panē veraciter fieri carnem
suā. **V**as electōis ē: q̄ imitatur iudi-
ciū nō diiudicāti tā sāctā carnē. **I**bi
ip̄m o xp̄iane de vino sc̄ias: ibi hono-
res in vino. **C**reator vim ē: q̄ vinū p̄-
uehit in sāguinē xp̄i. **D**oxor gēiū
est: cuius assertiorē mortē bibit: bi-
bēs indigne sāguinē xp̄i. **E**t scien-
tū q̄ aqua mixtū cum vino notat
v̄mionē mēbroz cū capite suo. **A**q̄
enī multe: ppli multi. **T**res aut por-
tiones q̄ in altari fiunt de corpe xp̄i
misticā significatōz habent. **E**st enī
corpus xp̄i vniūsa eccl̄ia. caput sc̄lz
cū mēbris: et inueniūt in corpe isto
quasi tres ptes ex quibz totū corpus
constat. **V**na pars. ip̄m caput. **C**aput
enī et caput ē. et pars corp̄is simili-
ter. **I**taq; caput ip̄m pars corp̄is
vna est. **C**aput inq̄ q̄ iā immorta-
le et impassibile resurrexit nō mortu-
rū neq; passurū āpli. **A**ltera pars
corp̄is est in mēbris illis q̄ iā cū ca-
pite suo q̄si in sabbato q̄scūt in ai-
ma: immortalitatis vnā stola possi-
dentes q̄ntū ad aias in celo. **D**e ta-
libz dicit: gaudēt in celis aie sc̄orū.
Sūt igit̄ due ptes iste simul caput
sc̄lz id ē xp̄s et altera pars corp̄is ibi
est homi defuncti: quorū corpa re-
scūt in sepulchris et aie cū xp̄o sunt.
Propterea in altari due pres reser-
uant̄ extra calicē q̄si extra passio-
nē: q̄ homi iā nullū sentiūt dolores:
qm̄ hec priora transferunt. **T**ercia
portio quā in sanguinem ponimus.

illā partē ecclesie significat q̄ calis
cē dñi bibit. id ē xp̄i passionē imita
tur. Cui in apostolis a dño dictū ē
In me pacē habetis: in mūdo p̄su
ram habebitis. **O**do: species. sapor.
pondus remanēt ad mīsterij ritū et
ad gustus suffragiū: ut horror pe
nitentis tollat̄ et meritū sortiat̄. **E**tenī
ne humana infirmitas esū carnis et
potū sanguinis in sūptiōe horreret.
xp̄us velari et palliari illa duo voluit
speciebus panis et vini: q̄ inter huma
ni generis victualia quodammodo
tenēt p̄ncipatū. **N**ā ad literā quidē
p̄ cibis omībus cor hominis cōfirmat
panis et vinū letificat. **S**ic itaq; cor
pus et sanguis suū sumēda apposuit:
ut sensus in vno foueretur: in altero
fides edificaret̄. **F**ouet̄ enī sēsus in
vno dū solia tātū et consueta p̄cipi
cit: edificat̄ fides in altero. dū oculo
carnis vidēte aliud exterius oculū
cordis aliud sentit et reueretur inte
rius. **A**liud enim latet: aliud patet.
Posuit enī tenebras latibulū suū.
Quēadmodū enī species illic vidēt̄.
quorū res vel substātie ibi esse non
credūtur: sic res veraciter et substā
tialiter credūt̄: cuius species nō cer
nit̄. **V**idēt̄ enī species panis et vini:
et substātia panis et vini nō credūt̄.
Creditur aut̄ substātia corporis et san
guinis xp̄i: et tū species nō cernitur.
Proponit̄ igit̄ species panis et vini:
ut doceatur plena et p̄fecta esse re
fectō. **I**n sūptiōe corporis et sangui
nis xp̄i. plena resectio cibi et potus
Cibi aut̄ et potus substātie p̄ncipa
les sūt panis et vinū. **C**ū aut̄ vnū sit
sacramētū. tria ibi discretā pponū:
tur: scilicet species visibilis vnitās cor
poris: et virtus gratie spūalis. **A**liud ē
species visibilis q̄ visibiliter cernit̄:
aliud veritas corporis q̄ subvisibili spe

cie inuisibiliter creditur: atq; aliud
grā spūalis q̄ nūc corpe et sanguine
visibiliter et spūaliter p̄cipit̄ solia
digne cōmunitatibus. **T**ria quippe
in sacramento altaris attēdere debes:
speciē panis veritatē carnis: virtu
tē gratie spūalis. **V**sq; ad speciē pa
nis sensus ptingit̄ exterior: ad veri
tatē carnis fides interior: ad virtu
tē grē spūalis caritas superior. **S**peciē
panis rodit aliqui sorex puissimus:
carnis recipit etiā pessimus: virtutes
grē spūalis nō nisi p̄destinatus reci
pit. **Q**uod itaq; videmus: species est
panis et vini. **Q**uod aut̄ sub specie
illa credimus. verum corpus ē et ve
rus xp̄i sanguis. quod p̄pēdit in cru
ce: et q̄ fluxit de latē. **C**omestio ita
q; sacramentalis q̄ntū ad visibilē spe
cie et q̄ntū ad corporis xp̄i veritatem
ouenit bonis et malis cōmuniter. **S**z
est alia comestio sic itaq; diximus bo
norū solūmodo: quā p̄ dei gratiam
et p̄ fidē ex dilectōe opantē vite me
ritū efficit et affectus mētū in cor
dibus vel p̄cipiētū. minister atq; inter
cedente spūali et subtiliore quadam
vniōe capitis et mēbroz. **V**nde ē
illud. **V**t nobis fiat corpus et san
guis filij tui. **N**ob̄ in q̄t fiat. **F**it enī
p̄culdubio corpus dñi in mēsa alta
ris semp̄ cū solēne illud celebraēt mī
steriū ritu debito s̄ non semp̄ eis sit
p̄ quos fit. **V**nū illud itē in canone.
Vt quotquot ex hac altaris p̄ticipa
tione sacramentū filij tui sūpseri
mus: omī bñdictōe celesti et gratia
repleamur. **N**on enī omēs qui cor
pus dñi sumūt ex p̄ticipatōe alta
ris. spūaliter illa bñdictōe celesti
et gratia replētur. **V**nde est illud.
Vt q̄ tpaliter germinis eternis
gaudijs ole q̄ m̄. **I**tē ut q̄ visibilibz
mīsterijs sumēda p̄cipim̄: inuisibili

cōsequam̄ affectu. Et multa in hūc
 modū. Hoc itaq; sacramētū ab e-
 terne repositū. diabolo celatū pphē-
 tis reuelatū. sollicitudinē v̄rē ē credi-
 tū debita gr̄a actione psequēdū
Quod sacrū: o celeste misterīū v̄r̄m. Lau-
 dabile desiderīū: insigne spectaculū
 solēne miraculū. Deus q̄ mirabilis
 est in om̄ib;: seip̄o certe miratilioz.
 q̄ntū ad. v̄s ostēditur: dū mirabili
 ora p̄ v̄s opatur. Quid plura? Sa-
 cerdotes dēi benedicite dñō. digna-
 tro satagētes: ne vobis fiat in rui-
 nā. qd̄ digne sumētib; p̄uifū est ad
 medelā. Sacerdotes dēi nō immerito
 v̄s dixerim. si viceritis sacerdotali-
 ter in domo dñi. Non enī puenit di-
 gnitas in hoc nomie qd̄ ē sacerdos.
 Nō inq̄ ex nomie s̄ ex v̄tute: quē-
 satōe nō officio. merito nō vocabu-
 lo: sanctitate nō misterio. Vñ septu-
 ra dicit. Sacerdotes viros q̄rim⁹:
 q̄ plures habemus sacerdotes. Plu-
 res inq̄ numero nō merito: simula-
 tōe nō fide: specie nō virtute: cōmix-
 tione corpali: nō vinculo spūali: car-
 nis adiūctione non cordis v̄nitate.
 Sūt enī lotis manib; tñ inlotis opi-
 bus: cruēta cōsciēta ad diuina acce-
 dūt sacrificia: comedūt sine timore
 sine reuerētia carnes agni q̄ p̄sident
 in celo sicut carnes q̄ vendunt in fo-
 ro. Nō sicut sacerdotes assistūt in al-
 tario: s̄ sicut carnifices in macello.
 Graue igit̄ pōdus: graue ē piculū
 istius honoris. Grad⁹ quippe iste ḡ-
 dus casualis ē. gradus iudicialis ē:
 nisi meritis illustre dignitas v̄n-
 ctōis: nobilitate morū: exercitatioe
 v̄tutū: m̄stātia bonoz operū. Fo-
 bite igit̄ carissimi domesticos parie-
 tes: id est pomite corda v̄ra sup̄ vias
 vestras. Satagite q̄ntū potestis re-

bimē cito in quib; offendistis. Dies
 enī dñi sic fur ita veiet. Sic enī nihil
 cert⁹ morte ita hora mortis nihil in-
 cert⁹: qd̄ ut dignū ē p̄sate ad p̄-
 sadū circūspecti⁹ inuigilate. Deo q̄
 demerit ad gloriā. āgelis ad letici-
 am: subditis v̄ris obor̄ ad vitā: v̄b;
 aut ad coronā. In quo xp̄us xp̄os
 suos exaudire digne ministrando
 auxiliū gr̄e sue: q̄ uiuit et regnat p̄
 om̄ia secula seculoz amē.

De resurrectione dñi p̄mo p̄mus.

Ulcit leo de tribu iuda. Vici-
 plane maliciā sapiētiā: attin-
 gēs a fine vsq; ad finē for-
 titer et suauiter v̄m̄la disponēs: sed
 p̄ me fortiter: suauiter michi. Vi-
 cit iudeoz blasphemias in patibulo:
 fortē armatus alligauit in atrio: et
 de ip̄o mortis imperio triūphauit.
 Vbi enī sūt opprobria tua iudee: v̄-
 bi sūt zabule vasa captiuitatis. vbi
 ē mors victoria tua? Cōfusus ē ca-
 lūmiator: raptor spoliatus ē. Nouū
 genus potentie: hactenus victorio-
 sa mors obstupescit. Quid tu iudee
 qd̄ pridie ante crucē agitabas ca-
 put sacrilegū: quid sacrū hois xp̄i
 caput exagitabas opprobrijs? Cri-
 stus inquit rex isrl̄ descēdat de cruce.
 O venenata lingua: verbū mali-
 cie: p̄mo nequā. Nō est hoc caypha
 qd̄ paulo ante dicebas. Exp̄dit et
 vnus moriaē hō p̄ populo: et nō to-
 ta gens peat. At illud q̄ mēdaciū
 non erat nō loq̄baris de ap̄rio: nō a
 temip̄o dicebas si rex isrl̄ ē: descens
 dat de cruce. Hoc plane tuū ē: ma-
 gis aut̄ ei⁹ q̄ mendax est ab initio
 Quid enī cōsequentē viderē habere: